

zoeklicht

onafhankelijk vrijzinnig tijdschrift
september- oktober 2018
tweemaandelijks tijdschrift jaargang 43 nr.4

Anzegem | Avelgem | Deerlijk | Harelbeke | Kortrijk | Kuurne | Lendeledede | Menen | Spiere-Helkijn | Waregem | Wervik | Wevelgem | Zwevegem

14 OKTOBER

Lees meer op pagina 4

Colofon

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER - HOOFDREDACTEUR

Marc Boone
Mellestraat 294 - 8501 Heule
marcboonebp@gmail.com
0479 81 16 80

REDACTIERAAD

Bernard Decock, Dirk De Meester, Gaby Moreels, Filip Vande Wiele, Lieven Vanhoutte

HUISFOTOGRAFEN

Yvan Herreman, Filip d'Heedene.

GASTREDACTEUREN

Ivan Herman, José Vandenroucke en Henk Vandaele

VORMGEVING

www.GrafiekGroep.be

ABONNEREN

Lid worden van een aangesloten
vereniging/VC

KOPIJ

Reacties of artikels kunnen doorgestuurd worden naar de hoofdredacteur. De teksten moeten wel de naam en het adres van de inzender vermelden. Alle artikels vallen onder de uitsluitende verantwoordelijkheid van de auteur. Foto's en illustraties in afzonderlijke bestanden meesturen.

LIMIETDATUM VOOR KOPIJ

is de redactievergadering in Mozaïek
Overleiestraat 15A Kortrijk telkens op zaterdag om 10 uur
volgende vergaderingen op:
29 september, 24 november

We houden bij Zoeklicht uw adresgegevens bij om u te kunnen op de hoogte te houden van wat reilt en zeilt in de vrijzinnige omgeving in Zuid-West-Vlaanderen. U krijgt Zoeklicht omdat u bij een van onze partners lid bent. Indien u ons te kennen geeft dat u Zoeklicht niet meer wenst te ontvangen, dan schrappen we u op eenvoudig verzoek uit de adressenlijst van Zoeklicht.

Met vrijzinnige groeten,
Redactie Zoeklicht

Inhoud

Redactioneel	3
Ik ben Vrijzinnig & ik stem voor	4
Activiteiten uit de regio: V.C. De Geus	10
Vrouwen die een andere stem laten horen	11
Activiteiten uit de regio: Poincaré UPV	12
Een vrijstaat Heuvelland	14
Kalender	16
Activiteiten uit de regio: V.C. De Geus UPV	18
Activiteiten uit de regio: Mozaïek	18
Activiteiten uit de regio: Poincaré UPV	19
Uit de pers geplukt	20
Activiteiten uit de regio: Mozaïek UPV	21
Gedicht: INFORMEER JE	21
Hebben we nog politici nodig?	22
Activiteiten uit de regio: Mozaïek	25
Terug naar school in 1959	26
Boekbespreking: Reconquista	31

Vrijzinnige Centra uit de buurt

VC Mozaïek

Overleiestraat 15a
8500 Kortrijk
056 37 16 15
www.vcmozaiek.be
info@vcmozaiek.be

VC Poincaré

Stormestraat 131/20
8790 Waregem
056 44 74 97
www.vcpoincare.be
info@vcpoincare.be
(permanentie op woensdag,
donderdag en vrijdag)

De Geus

Koning Leopold III-plein 71
8530 Harelbeke
www.vcdegeus.be
Zondag van 10u tot 13u
elke donderdag om 19u
PingPong

De Bezatse

Vaubanstraat 8b
8930 Menen
056 51 90 70
www.debezatse.be
vcdebezatse@gmail.com

OVM-Avelgem

Achterhoek 17
8581 Waarmaarde
info@ovm-avelgem.be
www.ovm-avelgem.be

Redactioneel

Marc Boone

Dag beste Zoeklichtlezer.

Als alles verloopt zoals gepland ontvangen jullie dit zoeklicht nummer voor de eerste keer in een bio afbreekbare verpakking. Echt origineel is dit niet meer, maar toch dragen wij hiermee bij tot een meer propere wereld. Verander de wereld ; begin met de kleine eenvoudige dingen. Zoiets. Zoals de verpakking van een tijdschrift.

In dit nummer kijken wij vooruit naar 14 oktober. Op die dag gaan wij met zijn allen naar de stembus om onze plaatselijke gemeenteraden te verkiezen. Wat zijn de wensen van vrijzinnigen voor de komende legislatuur, vroegen wij ons af en wij staken ons licht op bij vrijzinnige bewegingen in de regio. Ook individuele vrijzinnigen lieten ons hun mening kennen. Wij bundelen de meningen voor jullie, lezers en ook voor de toekomstige verkozenen die hier oren naar hebben. Wij maken ook een uitstap naar Heuvelland, en hoe zij daar een vrijstaat aan het creëren zijn en de plaatselijke democratie gestalte geven. Wij vroegen ons, eerder filosofisch ook af of politici nog wel nodig zijn in deze tijden van demagogie en populisme. Onze redacteur komt tot een genuanceerde visie.

En september is ook 'Terug naar school' maand. Een gastredacteur blikt romantisch terug op zijn jeugd en zijn kennismaking met Prinses Paola.

Tussendoor krijgen jullie zoals telkenmale een uitgelezen verscheidenheid aan activiteiten voorgeschoteld in de verschillende vrijzinnige centra uit de regio.

Veel leesplezier.

Marc Boone

IK BEN VRIJZINNIG & IK STEM VOOR.

Neen, het is niet de bedoeling om in dit artikel te beschrijven voor welke partij de vrijzinnigen stemmen en welke partij dan met het meeste stemmen zou weggkomen uit de humanistische hoek. Het interesseert ons wel welke thema's vrijzinnige mensen in het hart raken en welke wensen zij hebben als zij in oktober het bolletje gaan kleuren. Wij legden ons redactionele oor te luisteren bij onze doelgroep. Zowel bij de georganiseerde vrijzinnigheid als bij individuen. Wat beweegt hen als zij zich hun toekomstig gemeentebestuur voorstellen. Zijn zij wel geïnteresseerd in verkiezingen? In de ene regio zijn ze principieel, in de andere eerder praktisch. Sommigen denken aan de eigen doelgroep anderen zien de hele bevolking voor ogen. Zoeklicht geeft u een overzicht.

WAREGEM:

Verandering start bij de basis

Met deze slagzin kijkt vrijzinnig Waregem naar de komende verkiezingen. De burger heeft er een probleem.. De CD&V meerderheid schrijft verkiezingsprogramma's vol met de belofte dat hij/zij mee mag beslissen, over alles, iedere dag. In de praktijk is geen enkele raad of commissie die titel waard: zij echoën het schepencollege. Dat college regeert zonder tegenspraak, indien echt noodzakelijk, dan wordt een budget wel eens aan de gemeenteraad voorgelegd. Het vragen-half-uurtje is het belangrijkste moment in de gemeenteraad.

CD&V uitgedaagd, nooit bedreigd

De absolute CD&V meerderheid bij de gemeenteraadsverkiezingen werd nooit echt bedreigd. Toen de verenigde oppositie in 2000 onder het lijsttrekkerschap van Erik Derycke met de lijst 'Open Stad' de CD&V uitdaagde, behaalde die toch nog 50,55 procent van de stemmen en 18 zetels van de 33. Open Stad viel daarna snel uiteen.

Verkiezingen zijn in Waregem een christendemocratische aangelegenheid met een strijd tussen de traditionele standen: boeren, middenstand en arbeiders. Tekenend is de gemiste sjerp en twee jaar daarna het ontslag van Davine Dujardin, de (toenmalige) woordvoerster van eerst Yves Leterme en later Koen Geens. In 2012, toen ze 1.495 voorkeurstemmen kreeg, werd ze bijna schepen. Het puntensysteem tussen de standen binnen CD&V in Waregem besliste er anders over en ze werd gewoon gemeenteraadslid.

In 2018 verkondigt CD&V fier dat de standenproblematiek bij de samenstelling van de lijst verdwenen is. In werkelijkheid heeft vooral het ACW zijn invloed verloren ten koste van de vrije beroepen en de middenstandskandidaten.

Van boeren naar zelfstandige bijberoepen

De vlasindustrie speelde de hoofdrol in de economische ontwikkeling van het Texas van Vlaanderen. In het begin van de 20e eeuw met de aanplanting en

verwerking van het vlas, na de tweede wereldoorlog met de ontwikkeling van de textielindustrie, later de vlasvezel en houtspaanderproductie. De aanleg van de E17 snelweg faciliteerde de komst van de dienstensector met onder andere grote heftruckbedrijven. De industrialisering zorgde voor de groei van de christelijke arbeidersbeweging, de socialisten speelden nooit een grote rol, wat in nabije steden zoals Harelbeke en Menen wel mogelijk was. Toen parlementslid August 'Slunse' Debunne (1872 – 1963) uit Menen kwam pleiten voor minimumlonen voor de vlasbewerkers werd hij uit Waregem weggejaagd. De vlasbewerkers voelden zich meer 'zelfstandige' dan 'proleet'. Als je ziet hoeveel werknemers vandaag een bijberoep als zelfstandige uitoefenen, is er weinig veranderd.

In beton gegoten immobiliteit

Waregem doet het slecht inzake mobiliteit. De recente investeringen in de stadsboulevard, her-aanleg van de ring en decentralisatie van overheidsvoorzieningen in de deelgemeentes zijn recente voorbeelden van een geplande ruimtelijke ordening. Helaas wordt Waregem er als stad nooit mooier op want alles is in beton, tot meerdere eer en gewin van enkele grote betonboeren zoals Willy Naessens. Alle stadsinvesteringen worden in beton uitgevoerd: Zuidboulevard, WZC De Meers, OC De Coorenaer, het voetbalstadion, de bedrijfssites, de nieuwe bibliotheek, een nieuwe tribune, een museum op de hippodroom, winkelcentrum Het Pand.

Het spreekt tot de verbeelding: stilaan wordt een landelijke gemeente volgegoten met nieuwe betonnen constructies. De inplanting van nieuwe bedrijven en het verkeersinfarct dat veroorzaakt wordt door de E17, het ontbreken van fietspaden, de afbouw van De Lijn en de NMBS door de federale en Vlaamse overheid, zorgen ervoor dat de ergernis over de files iedere dag toeneemt. Dit wordt de komende jaren het pijnpunt in het beleid.

De jeugd vertrekt

Uit een vergelijking tussen regio's blijkt dat de samenstelling van het bedrijfskapitaal zeer familiaal in Waregem, met repercussies voor de tewerkstellingsmogelijkheden in de bedrijven en de toekomstperspectieven van de jongere afgestudeerden. Waregem heeft geen echt hoger onderwijs, op een HBO5 verpleegkunde na. Jongeren met ambitie en ideeën vluchten weg, meestal naar bruisende steden als Gent of Kortrijk, steden met een universiteit of een netwerk van hogescholen. De bevolking verouderd voortdurend. Dit alles werkt de braindrain uit Waregem in de hand. Maar het Waregemse lokale bestuur beschikt over weinig beleidsinstrumenten om hieraan te verhelpen.

Oases van verandering

Is de toekomst gitzwart en zonder perspectief? Nee, helemaal niet. Van nieuwe burgerbewegingen of drukkingsgroepen is in Waregem nog geen sprake, maar er zijn broedplaatsen van verandering die buiten de bestaande politieke structuren om kweekplaatsen zijn voor vernieuwing en verandering. Dikwijls plaatsen waar kunst en verbeelding aan de macht zijn: de academie, Bruthaus, Be-Part, Verde. Of het cultuurcentrum met een gewaagde programmatie. Of Poincaré dat humanisten en andersdenkenden verenigt en onder meer hedendaagse filosofieavonden inricht. Een repair-café dat verspilling en weggooien bestrijdt. Vzw De Brug waar Belgo-Marokkanen los van de moskee hun weg naar samenwerking zoeken. Vierde pijler-initiatieven die ontwikkelingssamenwerkingsprojecten opzetten. De Freinet-school 'De Kleine Wereld' waar een alternatief opvoedingsmodel bloeit.

De politieke beweging, die los van de verzuiling, erin slaagt deze initiatieven te bundelen en te stimuleren kan de vonk zijn die de motor van vernieuwing en verandering doet aanslaan. Omdat Groen en Sp.a elkaar niet vonden voor deze verkiezingen, hopen we op de volgende gemeenteraadsverkiezingen in 2024.

KORTRIJK:

De roeping van de mens is mens te zijn

Met deze mantra van Multatuli kleurt men het bolletje in oktober. Vanuit het cultureel en vrijzinnig ontmoetingscentrum Mozaïek geeft het Humanistisch Verbond ons volgende boodschap door die voor alle toekomstige verkozenen is bestemd:

De vrijzinnigheid staat voor humanisme, het streven human te zijn, het vrije denken, het verdedigen van de menselijke waardigheid, het verdedigen van de vrijheid en die de waarde van de persoonlijkheid wil hooghouden en bevorderen. De vrijzinnigheid stelt het geloof in een god niet als premisse.

We willen nadrukkelijk poneren dat we in een seculiere staat leven en dat we de secularisatie willen versterken.

De vrijzinnige gemeenschap staat en gaat voor een tolerante en humanistische maatschappij. Dat betekent dat elke gemeenschap zijn filosofische of religieuze overtuiging in volle vrijheid kan belijden met respect voor de andere overtuigingen. Maar dat impliceert eveneens dat alle gemeenschappen die in ons land en in onze stad actief zijn of zullen worden de tolerantie en de seculiere samenleving onderschrijven en verdedigen. Dat kan maar verwezenlijkt

worden in een democratische samenleving waar de grondwet, de democratische wetten en de universele mensenrechten primeren en verdedigd worden. De vrijzinnige gemeenschap verzoekt het (toekomstig) stadsbestuur deze principes standvastig te verdedigen en elke vorm van extremisme te bannen.

Er kan geen volwaardige, tolerante en humane maatschappij bestaan zonder een gedegen, hoogstaand en kwaliteitsvol onderwijs en zonder een permanente inzet om de armoede te bedwingen.

We verzoeken het toekomstig college te gaan voor een strikt neutraliteitsprincipe zowel bij officiële plechtigheden, bij de administratie als bij de aankleding van openbare gebouwen, ziekenhuizen, rusthuizen,...

We verzoeken het toekomstig stadsbestuur te gaan voor een faire en correcte betoelaging van de vrijzinnige gemeenschap van Kortrijk. Zij is een niet weg te cijferen gemeenschap. In haar houding en acties voor de Kortrijkse bevolking en omgeving heeft de vrijzinnige gemeenschap altijd een positief uitgangspunt betoond.

De individuele vrijzinnigen laten ook van zich horen.

Mobiliteit is een van de zorgen. Zowat iedereen erkent dat er voor fietsers heel wat voorzieningen bijkomen, wat goed is. Het zwaar verkeer van camions en landbouwvoertuigen in stads- en dorpskernen is een doorn in het oog. Je zal je kind maar met de fiets naar school sturen als je daar zware camions en tractoren met aanhangwagens en ander landbouwmateriaal achteraan ziet passeren. Een Kortrijkzaan beaamt en vult aan met praktijkvoorbeelden: "Landbouwtractoren zijn gemaakt voor vervoer van en naar het boerenerf, niet voor transport van grond in de binnenstad. Niet dat ik ze al tegengekomen ben op de Grote Markt maar in drukke straten van fietsverkeer zoals de Stasegemsestraat of Oudenaardse steenweg kom ik ze wel regelmatig tegen. In bijvoorbeeld de Stasegemsestraat zijn er geen fietspaden voorzien en je moet maar eens voorstellen als zo'n voertuig met aanhangwagen naast je staat. Deze weg wordt veel gebruikt door deze voertuigen daar er verder het grondverwerkingsbedrijf ligt. Toen ik voorstelde aan de bevoegde schep van Kortrijk om het verkeer om te leiden via de Ring was het antwoord dat dergelijke voertuigen niet toege-

laten worden op deze weg, maar dat ze wel toegelaten worden op een weg waar er wel zwakke weggebruikers zijn. Dit kan er bij mij niet in. Daarom zouden alle transportmiddelen gebannen moeten worden binnen de bebouwde kom. Wil je per fiets de Gentsesteeweg kruisen ten hoogte van de Groeningekaai en de Vlaanderenkaai moet je steeds switchen van rijvak. Kom je uit de Groeningekaai moet je naar de linker kant gaan om over te steken en omgekeerd als je uit de andere richting komt. Nu staat het zebrapad kruislings over de weg. Maak een zebrapad over de totale breedte van de weg of maak er twee voor elke richting. Op de oversteekplaatsen van de B. Verduytselaan en de Brugse steenweg, en de Overleiestraat en de Meensestraat springen de rode lichten eerst slechts

over voor de helft van de baan terwijl veel mensen denken dat dit voor ganse oversteek is. Zaai die twijfel weg en ga pas op groen als de oversteek veilig is voor het ganse tracé. Voor straten binnen een bebouwde kom zonder aparte fietsstroken zou de regel moeten gelden dat de fiets de plaats kan innemen zoals eender welk ander voertuig. Zo worden fietsers niet weggedrukt langs de kant van de weg en krijgen ze zo meer ruimte en veiligheid”

Een van onze lezers meldt ons het toenemend probleem van fijn stof. Er worden veel metingen gedaan maar effectief ingrijpen is er tot nu toe niet bij.

Ondanks de wekelijks route van de vuilnis ophaaldiensten en de verschillende gemeentelijke containerparken zijn er nog ettelijke vuile hoeken in de regio. Een oproep niet alléén naar het gemeentebestuur van de toekomst, maar ook naar de individuele burger om hier attent te zijn en voor eigen deur te vegen, als het ware.

Wij citeren nog een inzending van een vrijzinnige : “Ik stem voor een politiek die een circulaire economie en de energietransitie stimuleert. Dat kan om bij de openbare aanbestedingen, naast de

economische kostprijs ook de ecologische voetafdruk en de sociale context in rekening te brengen. Ik stem voor een politiek die de burgerparticipatie serieus neemt en de oprichting van plaatselijke coöperatieven stimuleert. De oprichting van een plaatselijke energiecoöperatie waarbij slechts de burgers aandeelhouder kunnen zijn, is een noodzaak. Ik stem voor een politiek die opensource-technologie omarmt. Het ICT gebeuren van de Belgische steden en gemeenten mag niet meer schatplichtig en afhankelijk zijn van Amerikaanse multinationale ondernemingen.” Andere vrijzinnige individuen ergeren zich aan het politiek spel op zich en doen voorstellen naar meer directe verkiesbaarheid van de kandidaten. Er wordt al eens een eenvoudig systeem voorgesteld, dat een klassement voorziet los van de partijen. Wie meest stemmen haalt wordt burgemeester, daaropvolgend eerste schep en enz. tot de voltallige gemeenteraad is samengesteld. Ook burgemeesters en schepenen die er nog een parlementair mandaat bijnemen kunnen niet op veel vrijzinnig begrip rekenen.

Ook nog: onderwijs en daaraan gekoppeld verkeersveiligheid rond scholen is een bezorgdheid.

AVELGEM:

Vrijzinnig memorandum (*)

Twaalf bladzijden telt het opgestelde memorandum van HVV/OVM Avelgem. Wij citeren een aantal van de voorstellen

-De gemeente organiseert een behoeftenonderzoek bij haar inwoners om te peilen naar de wenselijkheid en de opening van een VOC. Als de behoefte bestaat, vragen we de gemeente om jaarlijks een bedrag in te schrijven in de begroting voor de subsidiering van de werking ervan.

-Op basis van een sociologisch onderzoek bij haar inwoners, bekijkt de gemeente of er een (neutrale) aula moet gebouwd worden op de gemeentelijke begraafplaats.

-Wij dringen erop aan dat de bevoegde schepenen een overleg opstart met de betrokken actoren over het kerkelijk patrimonium in het algemeen en herbestemming van de kerkgebouwen in het bijzonder.

-De volgende legislatuur moet er minstens één straat genoemd of hernoemd worden naar een vrijzinnig humanist met lokale of bovenlokale verdiensten.

-Het reglement van het gemeentelijk openbaar zwembad laat geen apart zwembad toe voor specifieke doelgroepen.

-De gemeente mag noch rechtstreeks, noch onrechtstreeks officiële plechtigheden organiseren, als deze naar een religieuze of niet-confessionele levensbeschouwing verwijzen.

-De gemeente kijkt erop toe dat de woon- en zorgcentra voldoende ruchtbaarheid geven aan de mogelijkheid een beroep te doen op een moreel consulent.

(*) PS De volledige tekst van het memorandum kan opgevraagd worden bij Steve Kerckhove, voorzitter van OVM Avelgem (Voorzitter@ovm-avelgem.be)

Harelbeke:

Voor gelijkberechtiging van de meerderheid.

Natuurlijk: het is niet zeer wetenschappelijk om te schrijven dat de vrijzinnigen in Harelbeke de meerderheid uitmaken. Om te beginnen hangt alles af van hoe men telt. Vermoedelijk dat zelfs over het aantal dat ook met Pasen niet meer naar de kerk gaat, geen correcte cijfers bestaan. Er zijn de tellingen van de lentefeestelingen... En ja, telkens wij voorbij overlijdensberichten komen, letten wij er op: steeds meer en meer mensen, laten zich voor dat groot moment in het leven ook niet meer door een religieuze organisatie bijstaan.

Zonder propaganda te willen maken voor de een of de andere begrafenisondernemer: op 21 juli telden wij aan de vensters van Vercruysse in Harelbeke 2 overledenen op de 4 waarvan zonder kerkelijke tussenkomst afscheid genomen werd. Daar moet men dan wel nog al diegenen aftrekken die van het katholicisme naar het Zen Boeddhisme overgestapt zijn. De meerderheid? Het zou mooi zijn, maar wij geloven het zelf nog niet helemaal.

Al sedert vele tienduizenden jaren worden de belangrijke momenten in het leven samen met de familie, de stam, en later ook met burens, werkmakkers en vrienden... doorgemaakt. Als uitdrukking van het streven van de mens om als sociaal wezen te overleven. Aan die momenten zit er dus ook een maatschappelijk aspect, en dus is het normaal dat -sedert er een staat bestaat- de staat zich er ook mee inlaat. Dit los van een van de religieuze organisaties, die zich de laatste duizenden jaren op die momenten geënt hebben ...

Met de belangrijke momenten bedoelen wij:

* de aanvaarding van een nieuwgeborene als lid van de gemeenschap, ook de doop genoemd. In Frankrijk is dat een plechtigheid die kan op het stadhuis...

* de overgang van het kind naar de wereld van de volwassenen, de initiatierituelen...

* de samenlevingsovereenkomst, ook huwelijk genoemd. Sedert rond 1800 is dat al in de eerste plaats een staatszaak.

* het afscheid, de nabestaanden verzamelen zich rond een afgestorvene om hem/haar te herdenken...

België had sedert zijn ontstaan in alle belangrijke vraagstukken een compromis-standpunt ingenomen dat zeker niet wilde schaden aan de voorrechten van de bestaande georganiseerde kerken. Ook in deze kwesties. Niet de staat zou de grote levensmomenten van de ongelovigen begeleiden op een neutrale manier, maar particuliere verenigingen.

Harelbeekse vrijzinnigen en de gemeenteraadsverkiezingen

Meer dan 25 jaar geleden was het zoals in talrijke Vlaamse steden en grote gemeenten ook in Harelbeke al een evidente zaak dat er iets moest voorzien worden voor de niet-kerkelijken, zodat de toenmalige CVP-meerderheid – weliswaar op aandringen van de oppositie- besliste om een tussenoplossing te vinden, naar het voorbeeld van wat toen al elders, bijvoorbeeld in Kortrijk, gevonden was: er kon een Vrijzinnig Centrum opgericht worden. En daartoe zou de gemeente de nodige infrastructuur ter beschikking stellen.

Zoiets als de kerkelijke organisaties via de kerkfabrieken ook krijgen. Een hele stap vooruit. Echter één probleem: sedert 25 jaar gebruikt de VZW De Geus een klaslokaal van de vroegere gemeenteschool in de Arendswijk, met mooie uitbouw, inbegrepen de gas, de elektriciteit en het water. Maar in tegenstelling met de kerken is er geen wettelijke basis voor dat gebruik. Met andere woorden: een verandering in het bestuur of in de stedenbouwkundige plannen voor de site kan het gebruik van dat lokaal beperken, of zelfs helemaal liquideren.

Al even lang als het Vrijzinnig Centrum bestaat leeft het verlangen in de vrijzinnige middens om het gebruik van het lokaal te formaliseren door een soortement contract.

De huidige meerderheid besprak de zaak op het schepencollege, met een positieve

afloop, maar de noodzakelijke stap naar de gemeenteraad kon nog niet gezet worden.

Op dit ogenblik bestaat dus sedert 06.02.2018 een ontwerp van gemeenteraadsbeslissing, in het parlement zou men dat een wetsontwerp noemen, van een akte tot vestiging van een recht op erfpacht van 50 jaar, tussen de stad en vzw De Geus. Dat contract zou vernieuwbaar zijn met 49 jaar, maakt dus een contract van 99 jaar.

Bijkomend staat in de akte een herhuisvestings-engagement, dit betekent dat de stad zich engageert om te voorzien in herhuisvesting van het Vrijzinnig Centrum, indien het huidige VC wordt verkocht of wanneer dit een andere bestemming krijgt waardoor huidige erfpacht zou worden opgezegd. Op (middellange) termijn is het immers niet zeker dat de stedenbouwkundige plannen van die site (als zone voor gemeenschapsvoorzieningen) niet kunnen veranderd worden. Als De Geus dus om een of andere reden tijdens de eerstvolgende 99 jaar verdwijnt, zal de stad een andere oplossing zoeken voor de vrijzinnige gemeenschap.

Het is evident dat deze beslissing geen zaak is van één partij of van een toevallige meerderheid. De vrijzinnige gemeenschap hoopt dus dat dit "wetsontwerp" bij een volgende gelegenheid, liefst nog voor de gemeenteraadsverkiezingen, unaniem goedgekeurd wordt. Over alle partijgrenzen heen.

De toekomstige burgemeesters, schepenen en gemeenteraadsleden in de regio zijn hierbij gewaarschuwd en ingelicht. Zij mogen ook een aantal van onze bezorgdheden meenemen in hun programma.

(*) PS De volledige tekst van het memorandum kan opgevraagd worden bij Steve Kerckhove, voorzitter van OVM Avelgem (Voorzitter@ovm-avelgem.be)

KALENDER DE GEUS 2018 - 2019

WIL FRAIKIN

OKTOBER 2018

FOTO'S EN SCHILDERIEN

Tien jaar geleden leerden wij Wil Fraikin kennen via de Poëziewedstrijd van de Stad Harelbeke. Opnieuw na een onderbreking van enkele jaren werd hij een vast medewerker van Art04 met poëzie, proza en foto's. Daarmee was en blijft hij ons belangrijkste kunstzinnige contact in Nederland.

De man uit Amersfoort is een buitengewoon veelzijdig kunstenaar. Wij kennen vooral zijn literaire werk, maar hij is ook tekenaar, schilder, maker van assemblages, graficus en fotograaf. In Harelbeke zal hij zowel schilderijen als foto's exposeren.

Opening: zondag 7 oktober, 10.30u.

Foto Wil Fraikin: Kabeljauw

DIRCK SAEY

NOVEMBER 2018

SCHILDERIEN

Dirck schildert zoals een ander huilt als hij verdrietig is, of lacht als hij plezier heeft. Spontaan. Zonder hersenspinsels. In een kleurrijke expressionistische stijl schildert hij zijn verontwaardiging, onmacht, verdriet en woede over het onrecht in de wereld. Een schilderij van Dirck Saey kun je niet achteloos voorbij lopen, emotioneel of onverschillig. Op een andere manier dan journalistieke foto's kunnen zij beelden je hart en geweten raken.

De meest recente werken gaan over het leed van de bootvluchtelingen: de Middellandse Zee als dodenzee.

Opening: zondag 4 november, 10.30u.

Dirck Saey: schilderij (olie op papier)

VÉRONIQUE VANDENBERGHE

DECEMBER 2018

MACROFOTOGRAFIE

Véronique Vandenberghe bezocht de academies van Kortrijk, Harelbeke en Roeselare, waar zij tekenen, schilderen, grafiek, monumentale kunst en fotografie volgde.

Uiteindelijk kwam zij tot fotografische abstractie. In haar atelier, dat zij haar rariteitenkabinet noemt, verzamelt zij allerlei kleine stukjes materie, van pluïsjes tot kleine insecten. Verder maakt zij gebruik van stof, lijm en vloeistoffen, waarmee grotendeels toevallige composities ontstaan, waarvan zij dan macro-opnames maakt.

De resultaten zijn vaak verbluffend, soms abstract, soms surrealistisch aandoend.

Opening: zondag 2 december, 10.30 u.

VROUWEN DIE EEN ANDERE **STEM** LATEN HOREN

Geweldpleging is een misdaad. Maar dit maakt pogingen tot hoffelijkheid nog niet tot een machistische agressie. Ook een opdringerige en mogelijk lompe verleidingspoging is nog geen delict.

Ten gevolge van de affaire Weinstein ontstond een legitieme bewustwording over seksueel geweld gepleegd op vrouwen, meer bijzonder binnen het professioneel kader waar sommige mannen zich te buiten gaan aan hun positie en macht uit oefenen op ondergeschikten. Die bewustmaking was nodig. Maar die vrijheid van openbaar maken lijkt zich vandaag tegen de vrijheid te keren: men verhindert ons te spreken met de vrijheid die zij voor zichzelf opeisen. We worden aangespoord te zwijgen over wat ons persoonlijk boos maakt. Het is eigen aan het puritanisme zich, onder voorwendsel van het algemeen welzijn, te bedienen van argumenten voor de bescherming van de vrouwen en hun emancipatie, teneinde hen vast te pinnen op hun statuut van eeuwige slachtoffers en fragiele schepsels, levend in de greep van fallische demonen, zoals in de goede oude tijd van de hekserij. #MeToo heeft in de pers en op de sociale media een campagne opgestart, ter verklaring en beschuldiging van publieke figuren die, zonder dat men hen een mogelijkheid laat weerwoord te bieden of zich te verdedigen, in dezelfde staat van schuld geplaatst worden als seksuele geweldplegers. Zulke voortvarende volksrechtspraak heeft reeds zijn slachtoffers gemaakt: mannen die in het uitoefenen van hun beroep gesanctioneerd worden, tot ontslag gedwongen, enzovoort..., en dat enkel omdat zij een vrouwenknie hebben aangeraakt, een kus probeerden te ontstelen, tijdens een professioneel diner iets 'intiems' gezegd hebben, boodschappen met seksuele connotaties verstuurden aan een vrouw wiens interesse niet wederzijds was. Deze koorts om 'de zwijnen' naar de slachtbank te sturen staat ver van de interesse vrouwen zelfstandig te laten zijn. In werkelijkheid dient hij de belangen van de vijanden van de seksuele vrijheid en die van de religieuze extremisten, van de ergste reactionairen en zij die, in naam van een substantiële voortzetting van het goede en de Victoriaanse moraal die daarmee samengaat, willen dat vrouwen gezien

worden als aparte wezens, kinderen met een volwassen uiterlijk, wezens die bescherming vragen. In feite worden de mannen gesommeerd zich op de borst te slaan en vanuit het diepste van hun retrospectief geweten te bekennen dat ze gedurende tien, twintig, dertig jaar een ontspoord gedrag gesteld hebben, iets waarover ze nu berouw hebben. De publieke bekentenis en de strooptocht van zij die zichzelf in de privésfeer tot procureur verklaarden, zijn tekens van een opkomend sociaal totalitarisme.

De zuiveringsgolf lijkt geen limiet te kennen. Hier censureert men een naakt van Schiele op een affiche, daar appelleert men op de terugtrekking uit een museumtentoonstelling van een doek van Balthus omdat het een apologie van de pédofilie zou zijn. In de absurde verwarring van de mens met zijn werk vraagt men in de Cinématèque een verbod van een retrospectieve over Roman Polanski, en bekomt men er evenzeer een verplaatsing van die over Jean-Claude Brisseau. Een universitaire beoordeelt de film 'Blow Up' van Michelangelo als 'vrouwenhatend' en 'onaanvaardbaar'. In het licht van deze doorlichting brengen John Ford (La Prisonnière du désert) en zelfs Nicolas Poussin (L'Enlèvement des Sabines) het er niet veel beter af. Reeds vragen uitgevers aan sommigen van ons om onze mannelijke personages minder seksistisch te maken, in mindere mate te schrijven over liefde en seksualiteit en ook te laten uitschijnen dat de trauma's die vrouwelijke personages met zich meedragen meer vanzelfsprekend zijn!

Ruwen Ogien verdedigt een onmisbare vrijheid van artistieke actie. Op dezelfde wijze verdedigen wij een vrijheid van gedrag, onmisbaar bij de seksuele vrijheid. Wij zijn vandaag voldoende verwittigd om te stellen dat de seksuele impuls van nature ondernemend en wild is, maar wij zijn helderziend genoeg om dit niet te verwarren met brutaal versiergedrag en seksuele agressie. Bovenal zijn wij er ons van bewust dat de menselijke persoon geen rots uit één blok is: Eénzelfde vrouw kan in éénzelfde dag een professioneel team leiden en ervan genieten het object de désir van een man te zijn, en dat zonder te verworden tot een gemene smeerlap of een mede-

plichtige aan het patriërchaat. Zij kan er op waken dat haar loon hetzelfde is als dat van een man doch tezelfdertijd een aanraking in de overvolle métro niet beschouwen als een daad van agressie, maar wel als een niet gepaste uitdrukking van seksuele ellende en eenzaamheid. Op de rand van het ridicule wil een Zweedse wet een toestemming geven tot het expliciet vragen van een rapport over de seksualiteit van elke sollicitant! Nog iets verder en twee volwassenen die de behoefte voelen met elkaar te vrijen zullen voorafgaand op een app in hun smartphone moeten aanvinken welke praktijken zij aanvaardden en welk niet. Zoveel vrouw zijnde herkennen wij ons niet in een féminisme dat, voorbij de verklaring van machtsmisbruik, een haat vertoont ten aanzien van mannen en seksualiteit. Wij denken dat de vrijheid van 'nee' zeggen bij een seksueel voorstel niet kan zonder de vrijheid elkaar soms te hinderen. En wij beschouwen het als noodzakelijk dat men moet weten hoe om te gaan met deze vrijheid van weigeren, anders dan zich als vrouw op te sluiten in de rol van prooi. Zij onder ons die gekozen hebben kinderen te krijgen, verkiezen onze dochters oordeelkundig op te voeden zodat ze voldoende geïnformeerd en bekend zijn met een leven dat volledig wil zijn, zonder zich te laten intimideren noch zich te laten beladen met schuld. De accidenten die het lichaam van een vrouw kunnen overkomen bepalen haar waardigheid niet en hoeven, hoe indringend die gebeurtenissen soms ook zijn, haar niet te herleiden tot een levenslang slachtoffer van wat gebeurde. Want wij zijn niet te beperken tot ons lichaam. Onze innerlijke vrijheid gaat elk geweld te boven. En deze vrijheid, die wij liefhebben, bestaat niet zonder risico's en verantwoordelijkheden.

(Deze tekst ging in Januari 2018, ondertekend door diverse vrouwen, naar de Franstalige pers.)

DARWIN VOOR DAMES. OVER FEMINISME EN EVOLUTIETHEORIE

WOENSDAG 24 OKTOBER 2018

DR. GRIET VANDERMASSEN (UGENT)

Tussen het feminisme en evolutionaire biologen heeft het nooit echt goed geboterd. Het darwinistische denkkader beschrijft de fundamentele processen van evolutie door adaptatie en selectie, die uiteraard ook van toepassing zijn op de mens. Het is ondenkbaar dat genderverschillen enkel een sociale constructie zouden zijn. Zo hebben mannen en vrouwen doorheen de evolutie gedeeltelijk een andere breinstructuur ontwikkeld.

Veel feministen beschouwen dit denkkader als vrouw-onvriendelijk rechtvaardigen van ongelijke behandeling en onderdrukking van vrouwen en het loochenen van de invloed van cultuur en sociale processen. Je wordt een "typisch meisje" omdat socialisatie en cultuur je in die rol duwen, niet omdat je daartoe biologisch voorbestemd bent.

Op hun beurt verdenken evolutionaire wetenschappers feministen ervan té ideologisch, te onwetenschappelijk te denken.

Griet Vandermassen stelt dat feminisme en evolutionaire wetenschappen elkaar niet alleen nodig hebben, maar zelfs krachtige bondgenoten kunnen zijn. Een emancipatiebeweging kan zonder het wetenschappelijk denkkader mee te nemen niet doeltreffend kunnen optreden.

20u

WAT ALS LIEFDE WETENSCHAP WORDT?

WOENSDAG 28 NOVEMBER 2018

SYBILLE VANWEEHAEGE

Licentiaat en geaggregeerde in de Moraalwetenschap UGent

Licentiaat in de Familiale en Seksuologische Wetenschappen (KU Leuven)

Wat maakt dat relaties zoveel meer onder druk staan dan vijftig jaar geleden? Voor welke moderne relatiedoders moeten we beducht zijn? Maar wat is er dan veranderd? Wat zijn de valkuilen, waar moet men alert voor zijn? Hoe kan men bepaalde angsten overwinnen?

Misschien is liefde meer dan hormonen en spanning en hoeven we niet alles aan het toeval over te laten, maar kunnen we door middel van onderzoek, kennis en expertise de kansen op het slagen van een relatie/huwelijk laten toenemen...

20u

EEN VRIJSTAAT

HEUVELLAND

Tot voor kort beperkte onze lokale democratie zich tot lokale verkiezingen. Kiesgerechtigden kozen vertegenwoordigers, die vervolgens verondersteld werden hun kiezers te representeren. Een dergelijke democratie noemt men een representatiedemocratie. We merken echter hoe de democratie verandert. Burgers worden mondiger. Ze herkennen zich naargelang het thema in verschillende partijen en soms meent men dat de verkozen vertegenwoordigers hun kiezers niet goed genoeg

representeren. Vanuit deze dynamiek zien we onze democratie evolueren naar een participatiedemocratie. Dit betekent dat burgers vanuit de basis, de straat, de wijk, het dorp,... initiatief nemen om het beleid ook tijdens een legislatuur te sturen. Een goed voorbeeld zijn de burgerbewegingen Ademloos, Ringland en stRaten-generaal te Antwerpen. Toen de overheid koos voor de Lange Wapperbrug als de oplossing voor de Antwerpse verkeersknoep, dan staken georgani-

seerde burgers daar een stokje voor. Ook dit is democratie.

Dergelijke participatieve burgerbewegingen zijn veelal een stedelijk fenomeen. Dit hoeft echter niet zo te zijn. In Heuvelland, een landelijke fusiegemeente bestaand uit acht dorpen, groeit het idee om van start te gaan met een Vrijstaat Heuvelland. Wat houdt dit in? Reeds enige jaren kent Heuvelland een vernieuwend landbouwproject, Krachtboer genaamd. Dit

project staat voor een jaarlijks festival waarin landbouwers en lokale enthousiastelingen een forum maken voor sociaal en ecologisch eerlijke landbouw. De Franse film *Demain* was hiervoor de inspiratie. In die film zien we hoe vijf jonge cineasten de wereld rond trekken op zoek naar vernieuwende sociaalecologische initiatieven, die ze bundelen in vijf hoofdstukken: landbouw, economie, energie, democratie en educatie. Het lokale initiatief *Krachtboer* focust op het thema landbouw. In de schoot van een aantal lokale sociale verenigingen groeit het idee om onder de naam *Vrijstaat Heuvelland* ook werk te maken van de andere vier hoofdstukken. Let wel, de *Vrijstaat* is niet nationalistisch bedoeld. De naam van de fusiegemeente *Heuvelland* kan verkeerdelijk deze indruk. De *Vrijstaat* heeft tot doel om van onderuit een sociaalecologische vernieuwing door te voeren, waarbij ‘vrij’ staat voor de wens om de regio los te weken uit het huidige kapitalisme. De grondvraag van de *Vrijstaat* is: Hoe kunnen wij, als burgers, ons op een sociaalecologische wijze organiseren en zo onze streek op een eerlijke en menselijke manier laten groeien?

Een eerste thema wordt democratie. In de regio groeit het idee dat er naast de gemeenteraad ook per dorp nood is aan een niet-partijgebonden dorpsraad. Die dorpsraad kan dan een lokaal herkenningspunt zijn voor de bewoners, een aanspreekpunt voor het col-

lege van burgemeester en schepenen. Die acht Heuvellandse dorpsraden zouden dan samen een Dorpen-Generaal kunnen vormen. Een soort lokaal partij overstijgend parlement, dat (hopelijk) kan werken los van partijpolitieke spelletjes. Er is nog een andere reden voor deze lokale raden. Wanneer in de komende tien jaar de Heuvellandse dorpen moeten fusioneren met bijvoorbeeld de stad Ieper, dan kunnen deze dorpsraden de rol opnemen van lokale vertegenwoordigers. Er wordt rekening gehouden met de mogelijkheid dat door een fusie het beleidsniveau Heuvelland verdwijnt. Dit zou dan betekenen dat de Heuvellandse inwoners, naar het Ieperse beleid toe, alleen zouden staan. Die dorpsraden zouden collectieve entiteiten zijn die dan meer op het Ieperse beleid zouden kunnen wegen. Een tweede thema is energie. Het idee groeit om samen met burgers een coöperatieve op te richten dat fondsen verzamelt voor lokale sociale en ecologische investeringen. Een mogelijke piste is dat dit fonds burgers door middel van een renteloze lening een duw in de rug heeft bij de aankoop van zonnepanelen of een zonneboiler. Een burger die op zijn dak zelf zijn energie produceert is een opgestoken vinger naar de Electrabels van de wereld. Het is een burger die op het vlak van energie uit het kapitalistisch systeem stapt. Een derde hoofdstuk is lokale economie. Gezien het landelijk kader is economie in Heuvelland vaak landbouw. Er is in de streek een groeiend

interesse om op zondagen van start te gaan met een lokale markt. Elke zondag komen er massa's toeristen uit het centrum van West-Vlaanderen de dorpen bezoeken. Op de lokale markt zouden die toeristen de lokaal geproduceerde groenten, zuivel, vlees, wijn en andere afgeleide voedingsproducten kunnen kopen. Deze verkoop staat voor een duurzame korte keten handel. En bovenal schakelt het de kapitalistische tussenhandel uit, waardoor de lokale boeren een faire prijs krijgen voor hun producten. Het laatste hoofdstuk uit de film is educatie. Hierover zijn de ideeën het vaagst. In elk geval is er ook hier werk. Anders produceren, handel drijven en omgaan met democratie, dit vraagt uiteraard ook een andere mindset. Misschien kan een stuk vormingswerk hier soelaas brengen.

Op deze wijze kan de *Vrijstaat Heuvelland* van onderuit een impact hebben op de lokale politiek. Het kan een bijdrage leveren aan de broodnodige sociale ecologische verandering van onze samenleving. Bovenal zijn het burgers die wegens het in gebreke blijven van de politiek het heft zelf in handen nemen. Het zijn innovatieve en ondernemende burgers – waarbij die hedendaagse slagwoorden ‘innovatie’ en ‘ondernemen’ een menselijke en zorgzame invulling krijgen. Dit is de *Vrijstaat Heuvelland*.

Kemmel 09/07/2018

ORGANISATIE

TIJDSTIP

ACTIVITEIT

PLAATS

Activiteitenkalender

ORGANISATIE	TIJDSTIP	ACTIVITEIT	PLAATS
MOZAÏEK; KOTK	AUGUSTUS WOENSDAG 29/08/2018 OM 19.00 U	Infovergadering vrijwilligers Plantjesweekend Kom op tegen Kanker 2018	MOZAÏEK
	SEPTEMBER		
HV KORTRIJK	DONDERDAG 06/09/2018 OM 19.30 U	Samenspraak, licht filosofische babbel	MOZAÏEK
DE GEUS	ZATERDAG 08/09/2018	Dagreis van de Geus; dicht bij de deur	DE GEUS
POLYFINARIO	ZONDAG 09/09/2018 OM 10.00 U	Apres-Roots & Apres-velo	MOZAÏEK
UPV KORTRIJK	DINSDAG 11/09/2018 OM 14.30 U	Lezing: "Eenzaamheid bij ouderen" door dr Emily Verté	MOZAÏEK
UPV WAREGEM, DE SCHAKEL	DONDERDAG 13/09/2018 OM 14.30 U	Lezing: "van champagne tot champagne. Politiek van en door mensen" met prof. Herwig Reynaert	CC DE SCHAKEL
MOZAÏEK; KOTK	WE 14-16/09/2018	Plantjesweekend Kom op tegen Kanker	KORTRIJK
AVF EN CURIEUS WAREGEM	ZONDAG 16/09/2018 OM 14.00 U	Repair café	POINCARÉ
DE GEUS, UPV	WOENSDAG 19/09/2018 OM 19.30 U	Marc Vermeersch, dr in de cultuurwetenschappen spreekt over 'uitbuiting vrouwen'	DE GEUS
UPV WAREGEM	WOENSDAG 19/09/2018 OM 20.00 U	Filosofieavond over de seksuele revoluties van de 20e en de 21e eeuw met prof dr. Tom Claes	POINCARÉ
DE GEUS	ZATERDAG 22/09/2018 OM 13.00 U	Jaarlijkse fietstocht 'Willy Plovie'. Verkenning van eigen streek. Inschrijven !!!	DE GEUS
AVF WAREGEM	ZONDAG 23/09/2018 OM 10.30 U	Creatief met Cory: "Wandtegels bootsen met klei".	POINCARÉ
UPV WAREGEM	WOENSDAG 26/09/2018 OM 20.00 U	Filosofieavond 'Samen voor ons eigen' met Dirk Draulans	POINCARÉ
MOZAÏEK	ZONDAG 30/09/2018 OM 19.00 U	Jazz-avond: Superior Dance Band met Sammy Rimmington	MOZAÏEK
	OKTOBER		
HUIS VAN DE MENS IEPER- KORTRIJK-ROESELARE	DONDERDAG 04/10/2018 OM 19.30 U	Lezing door Rudi Vranckx: "Het gezicht van de oorlog"	STADSSCHOUWBURG IEPER
ANTIPODE	VRIJDAG 05/10/2018 OM 20.00 U	Reiscafé	MOZAÏEK
KUNSTKRING DE GEUS	ZONDAG 07/10/2018 OM 10.30 U	Vernissage tentoonstelling Wil Fraikin: Foto's en schilderijen	DE GEUS
UPV KORTRIJK	DINSDAG 09/10/2018 OM 14.30 U	Lezing: "De oorsprong van liefde" door Marc Vermeersch	MOZAÏEK
MOZAÏEK, HOWEST, VORMING+	DINSDAG 09/10/2018 OM 19.45 U	Wetenschapscafé: "Artificiële Intelligentie, Hype of realiteit?"	MOZAÏEK
UPV WAREGEM, DE SCHAKEL	DONDERDAG 11/10/2018 OM 14.30 U	Lezing: "Zorg rond het levenseinde" met Karen Versluys (geriatrie UZ Gent)	POINCARÉ
HV KORTRIJK	DINSDAG 16/10/2018 OM 19.00 U	Ludo Abicht over 'Israël-Palestina: naar een wederzijds onaanvaardbare vrede?'	MOZAÏEK
MOZAÏEK, VORMING+, HVDIM, AMNESTY INTERNATIONAL	VRIJDAG 19/10/2018 OM 20.15 U	Filmreeks Mensenrechten: "Woman in Gold" (Simon Curtis). Inl: Bert Demarsin(Kul)	BUDASCOOP
HV KORTRIJK	ZONDAG 21/10/2018 OM 11.00 U	En de 7e dag is er het woord: "Eifjes" met Lieven van Parys	MOZAÏEK
AVF WAREGEM	ZONDAG 21/10/2018 OM 10.30 U	Creatief met Cory: "Handlettering", spreuken en wenskaartjes	POINCARÉ
HUIS VAN DE MENS KORTRIJK	DINSDAG 23/10/2018 OM 19.30 U	Herdenkingsplechtigheid	UITZICHT KORTRIJK
MOZAÏEK, VORMING+	DINSDAG 23/10/2018 OM 19.00 U	Vrijspraak: 'mensenrechten verdedig je met vuur'	MOZAÏEK

UPV WAREGEM	WOENSDAG 24/10/2018 OM 20.00 U	Filosofieavond 'Darwin voor dames. Over feminisme en evolutietheorie' met Griet Vandermassen		POINCARÉ
ANTIPODE	VRIJDAG 26/10/2018 OM 20.00 U	Reiscafé: Russische avond		MOZAÏEK
MOZAÏEK	ZONDAG 28/10/2018 OM 19.00 U	Jazz-avond met de Superior Dance Band: Franse avond met kaasbuffet		MOZAÏEK
NOVEMBER				
HV KORTRIJK	DONDERDAG 08/11/2018 OM 19.30 U	Samenspraak		MOZAÏEK
KUNSTKRING DE GEUS	ZONDAG 04/11/2018 OM 10.30 U	Vernissage tentoonstelling Dirck Saey: Schilderijen		DE GEUS
ANTIPODE	VRIJDAG 09/11/2018 OM 20.00 U	Reiscafé: Ethiopië		MOZAÏEK
DE GEUS	ZATERDAG 10/11/2018	Jaarlijkse Geuskeskwis		DE GEUS
MOZAÏEK, VORMING+, HVDM, AMNESTY INTERNATIONAL	VRIJDAG 19/10/2018 OM 20.15 U	Filmreeks Mensenrechten: 'Fahrenheit 541 (François Truffaut); gast: Paul Bekaert		BUDASCOOP
POLYFINARIO	ZONDAG 11/11/2018 OM 13.00 U	Apres-Zeeetje		MOZAÏEK
MOZAÏEK, UPV KORTRIJK, VORMING+	DINSDAG 13/11/2018 OM 14.30 U	'in de voetsporen van Einstein' door prof. Dr. Nick van Eijndhoven		STADHUIS KORTRIJK
AVF WAREGEM	VRIJDAG 16/11/2018 OM 19.00 U	Feestzitting 'Colette Maas' met Raymonda Verdyck		POINCARÉ
MOZAÏEK, VORMING+	ZONDAG 18/11/2018 OM 10.30 U	Creatief met Cory: "Eindejaarsdecoratie met natuurlijke materialen"		MOZAÏEK
HUIS VAN DE MENS KORTRIJK	DINSDAG 20/11/2018 OM 19.00 U	Vrijspraak; 'mensenrechten verdedig je met vuur'; 'Zijn mensenrechten universeel?' met Eva Brems		MOZAÏEK
MOZAÏEK, GBBK	DONDERDAG 22/11/2018	Levenseindebeurs		POINCARÉ
MOZAÏEK	ZATERDAG 24/11/2018 OM 19.00 U	Optreden van Groeninge BigBand Kortrijk		MOZAÏEK
UPV WAREGEM, DE SCHAKEL	ZONDAG 25/11/2018 OM 19.00 U	Jazz-avond met de Superior Dance Band		MOZAÏEK
	WOENSDAG 28/11/2018 OM 14.30 U	Lezing: "Wat als liefde wetenschap wordt?" door Sybille Vanweehaeghe		POINCARÉ
DECEMBER				
POLYFINARIO	ZATERDAG 01/12/2018	De grote Polyquiz		MOZAÏEK
KUNSTKRING DE GEUS	ZONDAG 02/12/2018 OM 10.30 U	Vernissage tentoonstelling Véronique Vandenberghe: Macrofotografie		DE GEUS
MOZAÏEK, HOWEST, VORMING+	DINSDAG 04/12/2018 OM 19.45 U	Wetenschapscafé: "to DNA or not to DNA? Binnenkijken/ingrijpen in menselijk DNA?"		MOZAÏEK
HV KORTRIJK	DONDERDAG 06/12/2018 OM 19.30 U	Samenspraak		MOZAÏEK
ANTIPODE	VRIJDAG 07/12/2018 OM 20.00 U	Reiscafé Antipode: Pecha Kucha: 20 foto's in 6'40"		MOZAÏEK
VRIJZINNIGE VEREENIGINGEN KORTRIJK	ZATERDAG 08/12/2018 18.00 U	Fakkeltocht: "mensenrechten verdedig je met vuur". Samenwerking met Amnesty International		MOZAÏEK, NELSON MANDELA PLEIN
De Geus	Koning Leopold III-plein 71 8530 Harelbeke 056 72 81 72 www.vdgegeus.be Zondag van 10.00u tot 13.00u elke donderdag om 19.00u PingPong			
VC Mozaïek	Overleeststraat 15a 8500 Kortrijk 056 37 16 15 www.vcmozaiek.be info@vcmozaiek.be			
De Bezatse	Vaubanstraat 8b 8930 Menen 056 51 90 70 info@debezatse.be www.debezatse.be			
VC Poincaré	Stormestraat 131/20 8790 Waregem www.vcpoincare.be info@vcpoincare.be Zondag van 10.30u tot 13.30u Praatcafé 1ste en 3de vrijdag van de maand jongerenpraatcafé			
OVVM-Avelgem	Achterhoek 17 8581 Waarmaarde 056/64.64.39 ovm.avelgem@scarlet.be www.ovm-avelgem.be			

Leopold III plein 71
8530 Harelbeke
<http://vcdegeus.be>

Overleiestraat 15a
8500 Kortrijk
www.vcmozaiek.be

DE GESCHIEDENIS VAN ME TOO

WOENSDAG 19 SEPTEMBER

Al honderdduizenden jaren zorgden vrouwen voor het voortbestaan van de mensheid. Zij zorgden voor eten (behalve het vlees van grote dieren), voor het vuur en bouwden de hutten. Mannen en vrouwen vormden min of meer koppels. Nochtans werden de vrouwen in de regel al vanouds uitgebuit en onderdrukt. Met verwijten, met slagen en verwondingen, met verkrachting, tot en met moord, en altijd verantwoord met ideologische praatjes: vrouwen zijn minderwaardig, mannen zijn er om te heersen... Maar vrouwen hebben zich in de ganse geschiedenis van de mensheid duchtig te weer gesteld, ze hebben daar zeer efficiënte methodes voor. #Me Too is niet in 2017 uitgevonden, net zoals verkrachtingen en ongewenste betastingen ook dateren uit barbaarse, brutale tijden van toen de mensachtigen nog niet zolang van de chimpansees afgesplitst waren, of omgekeerd.

Daarover komt doctor in de cultuurwetenschap

MARC VERMEERSCH, auteur,

OP WOENSDAG 19 SEPTEMBER spreken

Tijd: 19u30

Locatie: Vrijzinnig Centrum De Geus, Leopold III-Plein 71, Harelbeke.

Georganiseerd met ondersteuning van het UPV

Wetenschapscafés brengen wetenschap tussen pot en pint. Maatschappelijk relevant, actueel of fascinerend. Voor iedereen met een gezonde dorst naar kennis!

Geen aula, geen monoloog, geen overdonderende presentaties, geen klassiek debat, geen academische sfeer maar wel wetenschappers, verbonden aan de Associatie Universiteit Gent, die gemoedelijk vertellen over hun werk en hun passie. Zowel harde als zachte wetenschappen komen aan bod.

De moderator van dienst biedt het publiek ruimschoots de kans om vragen te stellen. Als je ze liever niet luidop stelt, schrijf je jouw vraag op een bierkaartje en speel je dit door...

Komend seizoen strijkt het wetenschapscafé vier maal neer in Mozaïek:

DINSDAG 09/10/2018

Artificial Intelligence. Hype of realiteit?

Dinsdag 13/11/2018

Enzaamheid: en wat kunnen we eraan doen?

Dinsdag 04/12/2018

to DNA or not to DNA?

Binnenkijken/ ingrijpen in menselijk DNA?

Dinsdag 19/02/2019

Een bloemlezing over bijen.

Meer informatie vind je op www.wetenschapscafe.be/nl/kortrijk.

Wil je als eerste op de hoogte zijn over de concrete inhoud en de gasten die wij ontvangen?

Teken in op de nieuwsbrief: www.wetenschapscafekortrijk.be. Het Wetenschapscafé Kortrijk is gratis. Inschrijven is niet nodig.

Het wetenschapscafé is een initiatief van de cel wetenschapscommunicatie van de Associatie Universiteit Gent, en wordt ondersteund binnen het Actieplan Wetenschapscommunicatie van de Vlaamse overheid.

VC Mozaïek vzw en Vormingplus M&Z West-Vlaanderen zijn medeorganisator voor de Kortrijkse wetenschapscafés.

NAMIDDAGLEZINGEN UPV WAREGEM NAJAAR 2018

VAN CAMPAGNE TOT CHAMPAGNE? LOKALE POLITIEK VOOR EN DOOR MENSEN

DONDERDAG 13 SEPTEMBER 2018 2018

PROF. DR. HERWIG REYNAERT
(CENTRUM VOOR LOKALE POLITIEK,
UGENT)

De gemeente- en provincieraadsverkiezingen van 14 oktober 2018 staan voor de deur. In Antwerpen zijn er tevens districtsraadsverkiezingen. Wie straks de lokale politieke sleutels in handen krijgt, zal vanaf 1 januari 2019 met grote uitdagingen geconfronteerd worden. Op deze uitdagingen wordt er dieper ingegaan. Bovendien zullen de verkiezingen van 14 oktober 2018 al met argusogen bekeken worden in het kader van de verkiezingen in 2019 (regionaal, federaal, Europees).

Inschrijven via onthaal@ccdeschakel.be in de schakel, schakelstraat 8, 8790 Waregem

14u30

ZORG BIJ HET LEVENSEINDE

DONDERDAG 11 OKTOBER 2018

KAREN VERSLUYS (VERPLEEG-
KUNDIG SPECIALIST GERIATRIE,
UZ GENT)

Tijdens deze lezing gaan we dieper in op de wensen en noden van zieke ouderen en hun familie. Hoe staan ze doorgaans tegenover sterven en vroegtijdige zorgplanning? Hoe slagen zorgverleners erin om de perspectieven van patiënten en familie mee te nemen in de zorg?

Inschrijven via info@vcpoincare.be in vc poincaré, stormestraat 131/18, 8790 Waregem

14u30
INKOM 3EURO (incl. koffie of thee)

Uit de pers geplukt

Les francs-maçons indésirables comme au temps de Mussolini

Dans leur programme, la Ligue et le Mouvement 5 Étoiles s'en prennent aux francs-maçons qui ne pourront pas intégrer leur gouvernement. « Cette interdiction renvoie, pour les francs-maçons italiens, au souvenir des lois antimaçonniques du régime fasciste, promulguées le 13 février 1923, qui visait à l'époque à les exclure du gouvernement et de la vie civile de toute activité politique », explique le politiste Stéphane François, membre de l'observatoire des radicalités de la Fondation Jean-Jaurès. Signe très inquiétant de la banalisation de l'extrême droite, cette mesure exhumée par les héritiers de Mussolini n'a pas été condamnée par les capitales européennes. Après les francs-maçons, à qui le tour ?

Op 07/06 verscheen in het regionaal progressief dagblad "La Marseillaise" het volgende merkwaardig bericht op p.12. Onze redacteur deed navraag bij de stichting Jean Jaurès. Het artikeltje kwam er na aanleiding van een publicatie door twee onderzoekers op 24 en 26 mei jl.

Net zoals in de tijd van Mussolini zijn vrijmetselaars in Italië voortaan ongewenst.

In hun regeerprogramma nemen de Liga en de Vijfsterrenbeweging het op tegen de vrijmetselaars voor wie de toegang tot de regering versperd wordt. "Dit verbod betekent voor de Italiaanse vrijmetselaars een terugkeer naar de anti-maçonnische wetten van het fascistisch regime, zoals ze uitgevaardigd werden op 13 februari 1923. Toen hadden die wetten ook als doel om de vrijmetselaars uit te sluiten van regeringsdeelname en uit elke politieke

activiteit van het burgerlijk leven", aldus politoloog Stéphane François, lid van het observatorium van radicalismen van de Franse Stichting Jean-Jaurès. Wat zeer onrustwekkend is vanuit het oogpunt van de banalisering van extreem-rechts, is het feit dat deze maatregel die nu door de erfgenamen van Mussolini opnieuw opgegraven werd, niet eens veroordeeld werd in de Europese hoofdsteden. Wiens beurt zal het zijn na de vrijmetselaars?

Overleiestraat 15a
8500 Kortrijk
www.vcmozaïek.be

EENZAAMHEID BIJ OUDEREN

DR. EMILY VERTÉ (VUB)

DINSDAG 11 SEPTEMBER 2018

Hoewel eenzaamheid niet alleen bij ouderen voorkomt en ouderdom niet gelijk staat aan eenzaam zijn, is het thema van eenzaamheid wel een uitdaging die in een vergrijzende samenleving om maatregelen vraagt. Om eenzaamheid aan te pakken moet men eerst een grondig inzicht hebben in de prevalentie van eenzaamheid. Daarnaast bestaat er geen methode om 'de' eenzaamheid bij 'de' ouderen aan te pakken. Een antwoord kan dan ook enkel geboden worden via afstemming op de individuele noden en behoeften. Hoe dit concreet in zijn werk gaat, kan u te weten komen tijdens de uiteenzetting van Dr. Emily Verté (Vrije Universiteit Brussel & Universiteit Gent)

Start: 14u30

DE OORSPRONG VAN... LIEFDE

DR. MARC VERMEERSCH

DINSDAG 9 OKTOBER 2018

Hoe is de liefde ontstaan? Bij chimpansees en bonobo's is er seks maar kan nauwelijks sprake zijn van liefde. Bij de mens is er liefde tussen partners. Wat is de oudste vorm van verwantschap? Wie was vader, moeder, broer, zuster? Wie oom, wie tante?

VC Mozaïek, Overleiestraat 15a, 8500 Kortrijk
Inkom: 3euro (koffie of thee inbegrepen)
Inschrijven via 056/37 16 15 of info@vcmozaïek.be
Een organisatie van UPV_vub Kortrijk i.s.m. Mozaïek en Vormingplus MZ W-vl.

Het artikel over facebook in ons vorig Zoeklicht nummer inspireerde een vrijzinnig dichter.

INFORMEER JE

als je als een blote keizer
onder je kleren en maskers
op een bank in het park
tussen de bomen en de bloemen zit
of in een bibliotheek met duizend boeken
surfend op zoek bent naar meer
weet je dan hoeveel mensen men kan doden
met 1 kg plutonium? In het boek
'De milde dood' staat op bladzijde 101
dat het antwoord 1 miljard is
weet je dat er een blauwe vinvis
van kweetniehoeveel kilo
-de sibbuldus musculus-
met in zijn kweetniehoegrote maag
kweetniehoeveel kilogram plastic
godweetwaar aanspoelde en
een ongeteld aantal mensen en fotografen
dat zagen en het vertelden
zoals de radio vertelt dat
in onze hoofdstad meisjes van zestien
voor haastige heren de benen spreiden
aan de prijs van 10euro per keer
maar kijk dan toch op www
en zie hoe elfjes kleine borstjes
en lichtdoorschijnende vleugels hebben
hoe trollen houden van rock'n roll
hoe het leven een eeuwig gebeuren is
met de luchtmeeuwen en de landleeuwen
met de blauwe zeeën zo diep
de tranen zo zout, hoe de dwergen
en de bergen daarvan drinken
hoe jij daar zit en staat en kijkt
en het lijkt alsof het niet anders kan
dan dat alles ontstaat en vergaat
hoe je net als ik geen stap verder komt
jij die zo moe bent en alles weet
en wacht op die kus
van de dichter en zijn mooie zus

23 juni 2018
José Vandenbroucke

HEBBEN WE NOG POLITICI NODIG?

Kortgeleden stelde de multinational IBM een intelligente machine, genaamd Project Debater, voor. De machine kan met een mens in debat gaan. Het kan zijn gemaakte stellingen beargumenteren. Het kan ook stellingen van anderen met argumenten en gegevens weerleggen. De computer maakt daarbij gebruik van miljoenen nieuwsartikelen. Zou het niet aangewezen zijn onze politici opzij te zetten en te vervangen door een dergelijk apparaat? Op het eerste zicht lijkt het een enorme kostenbesparing op te leveren. Wellicht iets om mee te nemen in de volgende begrotingsronde. Hebben we nog nood aan het getwitter, gekwebbel, getoeter en geleuter van onze verkozenen? Laten we ons nog langer ringeloren door een goed bekkende oneliner die de complexiteit van de samenleving moet toedekken? Kan een slimme machine ons bevrijden van gemanipuleerde statistieken, het korte termijn-denken en de opruiende veralgemeningen?

Natuurlijke intelligentie

Het intellect van levende wezens wordt natuurlijke intelligentie genoemd. Het is grosso modo het vermogen om een beslissing te nemen op basis van zintuiglijke prikkels. Het laat toe om te leren. Leren betekent de onderliggende structuur herkennen door middel van voorbeelden. De opgeslagen kennis zorgt er voor dat de genomen beslissingen beter worden. Het wezen kan zich dan snel aan de gewijzigde omstandigheden aanpassen. Het leidt tot aangepaste en gevarieerde gedragspatronen om beter te kunnen overleven.

De menselijke intelligentie is de meest geëvolueerde natuurlijke intelligentie. Men kan stellen dat planten leven. Dat dieren het leven beleven. Dat mensen het beleven beleven. Volgens de theorieën van Helmut Plessner is de mens menselijk doordat hij van buitenaf naar zichzelf kan kijken. Plessner noemt dat de excentriciteit van de mens.

Artificiële intelligentie (AI)

Vandaag de dag worden de nieuwsrubrieken met de uitzonderlijke intelligente prestaties van computers of machines gekleurd. Eind de jaren 90 moest Garry Kasparov, wereldkampioen schaken, al de duimen leggen voor Deep Blue, een supercomputer van IBM, die speciaal voor schaken geprogrammeerd werd. Niet zo lang geleden versloeg AlphaGo, een computer van Google, de legendarische kampioen GO, Mr Lee Sedol, met een zelf-lerend algoritme.

Men spreekt van artificiële intelligentie als het gedrag of het antwoord van een machine als intelligent overkomt. In die zin wordt ook de term kunstmatige of gefingeerde intelligentie gebruikt.

Een computer draait een programma (software) dat door mensen aangeemaakt wordt. Een deel van de kunstmatige intelligentie spruit dus voort uit de menselijke, natuurlijke intelligentie. Gezien de verbluffende rekenkracht van dergelijke machines zou men kunnen stellen dat de computer een soort versterker van de menselijke intelligentie is. Vandaag de dag gaat die redenering niet meer op omdat met zelflerende algoritmes gewerkt wordt. De computer leert het zelf. AphaGo leerde het spel door dagenlang tegen zichzelf te spelen. De artificiële intelligentie overstijgt in dergelijk geval duidelijk de menselijke intelligentie. Wordt de machine ons straks algeheel te slim af?

Algoritme

Een algoritme zou Donald Trump in het zadel geholpen hebben. Algoritmes bepalen de aard van de reclame, zoekresultaten en gegevens die we te zien krijgen. Algoritmes sturen ons denken, onze gevoelens, ons stemgedrag bij. Wat zijn dat dan, die algoritmes?

De techniek van het algoritme werd in de 9de eeuw al door Mohammed ibn Moesa al-Chwarizmi toegepast. Het is het bepalen van een begintoestand om van daar uit met een eindig aantal

precieze stappen naar een einddoel gaan. De stappen om een gerecht te bereiden kunnen bijvoorbeeld als een algoritme beschouwd worden. Een algoritme is niet meer dan een opeenvolging van duidelijke regeltjes. Een computer is een ideale machine om met zijn precieze instructies bepaalde algoritmes snel uit te voeren. De opeenvolging van “domme” stapjes kan een “slim” resultaat opleveren.

De moderne mens gaat over het algemeen losjes om met zijn voorkeuren of wensen (klantenkaartjes, surfgedrag, clickbaits, sociale media en andere apps die het gedrag volgen). Uit die massa gegevens kunnen met eenvoudige regeltjes (algoritme) al interessante marketingsstrategieën afgeleid worden. Eigenlijk is dat niet nieuws onder de zon. Men voedt vooringomenheid, onbedachtzaamheid en volgzzaamheid. Men streelt wat ijdelheid en draait de burger een rad voor de ogen. En ziedaar, hoe een gewiekst persoon met een eenvoudig schema de massa naar zijn pijpen kan doen dansen.

Een historisch perspectief

De eerste industriële revolutie kenmerkte zich vooral door het mechaniseren van de menselijke spierkracht. De menselijke arbeid werd langzamerhand door de machine overgenomen. De machine zette de menselijke samenleving naar zijn hand. Waar de gemeenschap vroeger op het ritme van de seizoenen werkte, noodzaakte

het werken met de machine tot een strakke, mechanische dagindeling. De mens werd aan de machine aangepast.

De opkomst van de digitale technologie en zijn invloed op de maatschappij vertoont de kenmerken van een nieuwe omwenteling. Deze nieuwe industriële revolutie zal het menselijk denken gaan mechaniseren. Sommige zieneren spreken van drie toekomstscenario's. Het scenario van het extra-humanisme, waarbij de mens en de machine versmelten tot een wezen behept met een collectieve intelligentie. Anderen vermoeden dan weer dat we de weg van het trans-humanisme opstevan waarbij genetische manipulatie van de mens tot een betere levensvorm zal leiden. En in een doemscenario, het post-humanisme is het gedaan met de mens en neemt de machine of de robot het heft in handen.

De eerste symptomen van de industrialisering van de geest zijn vandaag de dag al te zien. Nep-nieuws, gerichte berichten en de eenzijdigheid van sociale media-groepen zorgen voor een mentale vervuiling. Meer en meer mensen hebben last van geestelijke uitputting. De dwangneurose bij het gebruik van een smartphone: gemiddeld genomen kijken gebruikers 150 keer per dag naar een bericht en be-roeren het scherm 2500 keer per dag. Gedrag en voorkeuren zijn koopwaar geworden.

Garbage in, garbage out

Bovenstaande term is een veelgebruikte term in de informatica. Het betekent dat een informatica-systeem (een systeem met AI of een algoritme) alleen maar een zinvolle output (uitspraak) kan geven als er zinvolle gegevens ingebracht worden. Zo diende Microsoft zijn AI-systeem Tay (Thinking About You) al snel de mond te snoeren omdat het seksistische en racistische uitspraken begon te doen. Tay verdween definitief van het net toen het twitterde dat Hitler zijn beste vriend was.

De hamvraag is wat zinvolle gegevens zijn. Neem nu de Project Debater die gebruik maakt van miljoenen nieuwsartikelen. We weten allemaal dat dergelijke berichten vanuit een bepaald gezichtspunt geschreven zijn geworden. Ze zijn hoe dan ook bevooroordeeld. De machine zal die vooroordelen mee in zijn beslissingen gaan nemen. Als de nieuwsartikelen vooral van Westerse kranten afkomstig zijn, zal een Westers vooroordeel naar buiten gebracht worden. Hoe gaat dergelijk systeem om met de ontkenning van de klimaatveranderingen? Hoe kan dergelijk systeem de gevolgen van een beslissing inschatten als daarover geen nieuwsartikelen beschikbaar zijn?

Hebben we nog politici nodig?

Het vervangen van onze verkozenen door een machine zou wel eens een zeer slecht idee kunnen wezen. Hoe kan een machine verantwoording af-

leggen? Hoe kan een samenleving dergelijke beslissingen of politiek gaan bijsturen? Willen we de dictatuur van een superintelligent mechanisch orakel? Staan we onze levenskennis aan een machine af?

Kan dergelijke machine ooit het gezamenlijke intellect van een samenleving overstijgen? Ik denk het niet. Maar de stijgende mechanische intelligentie en toenemend gebruik van algoritmes voor massa-beïnvloeding (gedragsbijsturing) zouden ons moeten aanzetten om ons beter te gaan informeren. Steekproeven tonen aan dat de burgers niet goed meer geïnformeerd zijn hoewel de mogelijkheden om zich goed te informeren toegenomen zijn.

Er moet werk gemaakt worden om de informatie-ontwaarding door belangengroepen tegen te gaan. Het zal meer en meer de taak van de politiek worden om correcte gegevens te verstrekken en de burger-participatie van goed geïnformeerde burgers te omarmen. Dergelijk gezamenlijk menselijk intellect is onze beste bescherming tegen de manipulatie van het mechanische intellect dat vanuit onfrisce cenakels op de maatschappij losgelaten wordt. Samen denken is de toekomst. Het kaken, twitteren, leuteren en toeteren is onze menselijke aard. Daar kan geen machine tegen op.

EN DE 7E DAG IS ER HET WOORD

ZONDAG 21 OKTOBER EN 16 DECEMBER 2018

Belangrijke dienstmededeling !!!

Vanaf dit najaar verplaatsen wij onze 2-maandelijks afspraak naar de 3e zondag van de maand in plaats van de 2e zondag. Dus vallen de volgende samenkomsten op zondag 21 oktober en 16 december 2018.

Wat brengen we u op zondag 21 oktober? Lieven van Parys uit Meulebeke brengt ons 'Elfjes'. Het gaat hier niet over de elfjes uit de mythische wereld van de Noorse en Keltische folklore. Of over Tinkelbell en consoorten. Het gaat niet over trollen of feeën en niet over de figuren van Tolkien... Waar over zal het dan wel gaan?

Veel meer mogen we u nog niet verklappen. Maar het wordt toch ook weer een boeiende zondag. De spreker maakt er een interactieve sessie van. Het publiek wordt uitgenodigd om mee te doen. Neen, je moet niet gaan vliegen, dat laten we aan de elfjes over. En of je ze op een rustige zondag al ziet vliegen, daar beslis je zelf over!

Tijd: Om elf uur om die andere elfjes te leren kennen.

Organisator: Humanistisch Verbond Kortrijk, hv.kortrijk@sky-net.be, 0486/312897.

Datum en uur: zondag 21/10/2018 om 11.00 u.

Plaats: vc Mozaïek, Overleiestraat 15a, 8500 Kortrijk.

Inkom: gratis

Noteer alvast de andere data voor HV Kortrijk in je agenda:

DONDERDAG 06/09/2018 OM 19.30 U

Samenspraak

DONDERDAG 04/10/2018 OM 19.30 U

Samenspraak

DINSDAG 16/10/2018 OM 19.00 U

lezing van Ludo Abicht

DONDERDAG 06/09/2018 OM 19.30 U

Samenspraak

DONDERDAG 04/10/2018 OM 19.30 U

Samenspraak

ZATERDAG 08/12/2018 VANAF 18.00 U

'Mensenrechten verdedig je met vuur'

ZONDAG 16/12/2018 OM 11.00 U

en de 7e dag is er het woord

JAZZ OP ZONDAG

SUPERIOR DANCE BAND
IN MOZAÏEK.

Op zondagavond 30 september start het jazzseizoen met Sammy Rimington als 'special guest'.

Een maand later, zondag 28 oktober is het opnieuw feest. Kaas, wijn, muziek met een Franse inslag en mogelijks een speciale gast. Het aantal inschrijvingen voor het kaasbuffet is beperkt tot 100 deelnemers. De leden van de Superior Jazz Club, en enkel zij, kunnen al inschrijven vanaf begin september tegen de prijs van € 22,00 per persoon. Voor dat geld mag je tot tweemaal toe aanschuiven aan het rijkelijk gevuld kaasbuffet, krijg je een halve fles wijn en een fantastisch concert! Inschrijven doe je bij voorkeur via mail (wdelaere@gmail.com) of eventueel met een SMS op het nummer 0486 44 80 01. Betalen doe je pas na ontvangst van de bevestiging van je inschrijving op (IBAN)rekening (BE78)285-0448294-86 van de Superior Jazz Club.

Vanaf 1 oktober kunnen ook de niet leden inschrijven tegen de prijs van € 27,00.

Komende concerten:

ZONDAG 30 SEPTEMBER

ZONDAG 28 OKTOBER

ZONDAG 25 NOVEMBER

ZONDAG 16 DECEMBER

De concerten beginnen steeds om 19u (deuren open vanaf 18u30).

Voor de leden van de Superior Jazz Club is de ingang gratis. Niet-leden betalen € 5,00.

Organisatie: VC Mozaïek i.s.m. Superior Jazz Club

TERUG NAAR SCHOOL IN SEPTEMBER 1959.

OVERLEVERING UIT DE GOUDEN TIJDEN.

De klank van de jaren 1950 was de stilte. De absolute stilte waarin natuurgeluiden oplossen als sterren in een zwart gat van het heelal. Maar de opgefokte sixties lagen op de loer.

Een paar dagen voor het begin van het schooljaar 59-60 van de vorige eeuw waren Salvatore Cocoy, le gros Lulu en ondertekende aan het spelen in de Viroin, een Ardens riviertje die het aardparadijs genaamd Mazée bevoede. Honderden jaren ervoor hadden Oude Belgen een bocht van de rivier opgevuld met grote rotsblokken en zo was er een aftakking in de stroom ontstaan die een vervallen watermolen draaiende hield. Daardoor was het peil aan die 'barrage' hoger en de wild bloeiende begroeiing van de omgeving zorgde voor een niet te beschrijven feeëriek decor. Het gebouw naast de molen was een mysterie voor ons. Het droeg de naam 'Auberge du Vieux-Moulin', in de stenen gebeiteld, en verschuilde zich achter een weelderige gemengde haag. Het in massieve

kalkstenen opgetrokken gebouw was bewoond door een, quasi onzichtbare, dame die, van horen zeggen, de dienstmeid was van een rijkeluzen familie uit Brussel.

Op weg naar onze zwempartij in verboden wateren hadden wij een geparkeerd sportautootje aan de zijkant van de Vieux-Moulin opgemerkt. Voor de drie indianen in spe die we toen waren was dit een voorteken voor wat ging volgen.

Alle drie waren wij gezellig aan het drijven in het kristalheldere water van onze geliefde heilige rivier toen uit de hemelen maar vooral uit een open raam van de Auberge een zingende Dalida weerklonk: '... et cante cante de ta voix caline mon petit bambino...' Begeleid door een

orkest kon het niet anders dan dat het een 45toeren- plaat was die afspeelde. Rock and Roll kwam binnen gewaaid, de zalige stilte was voor altijd gebroken, de gemoedsrust op slag verdwenen. (Later gingen de maxi-single, de L.P., de magnetische band, de cassettedeck, de walkman en allerlei andere duivelse uitvindingen elkaar vervangen om de jeugd het slechte pad aan te wijzen.) Zonder overhaast kwamen wij het water uit, namen onze kleren en verschuidden ons onder de struiken. '...oui ta chanson est plus jolie que tout le ciel de l'Italie...' Het lied was ten einde. De schijnende zon door de dansende bladeren van het vegetaliën dak belichte de vloerbare oppervlakte als een kristalen bol de dansvloer van een guinguette.

Van achter de haag verscheen een koppel twintigers in badjas. Ze kleden elkaar uit, gaven elkaar een zoen en doken spiernaakt in de, voor die tijd van het jaar toch wel ijskoude, Viroin. Ze zwommen een vijftigtal meters stroomopwaarts, draaiden op een elegante manier en spartelden terug naar hun badjas. Ze stapten uit het glasheldere water, gaven elkaar een innige zoen en verdwenen door een muur van ongesnoeiide bomen rond de Auberge, waarschijnlijk richting bruidskamer.

Le gros Lulu lag te zweten en te zuchten als een barende zeug; Salvatore Cocoy beefde met zijn mond open en klapte met de tanden; en ik was als versteend en vreesde dat mijn ogen uit hun kas gingen rollen. Hadden wij Adam en Eva gezien? Het spook van Keltische Naakte Goden? Was dit een omen van de Grote Manitoe? Wie zal het zeggen.

Duizelend en met kriebels in de buik liepen wij terug naar het veilige dorp. Het was tijd voor het vieruurtje.

In het huis van Salvatore Cocoy aten wij, zwijgend, een met het mes gesneden boterham, gesmeerd met boerenboter en zelfgemaakte pruimenconfituur; die dopten we in warme chocomelk van het merk Banania. De moeder van onze vriend vond ons stilzwijgen verdacht (want zo zijn moeders) en ze vroeg met haar zachte stem vol liefde en begrip: "Is er iets kinderen, hebben jullie weer iets gedaan dat niet mag?" "Heu nee Gaby" antwoordden wij in koor. Salvatore Cocoy

zei vanzelfsprekend niet Gaby maar Mama, het was toch al bij al zijn eigen moeder nietwaar. Gelukkig waaide de voordeur open en de buurvrouw kwam binnen om ons, ongewild, te redden van een gênante vragenstelling. Martha Sukkelberg, de roddeltante, zei al lachend: "moet je nu horen Gaby, zei ze, Victor de biermarchand is juist weg van bij mij thuis en weet je wat die dronkaard me nu wilde wijsmaken? Dat hij zojuist, op de weg naar de Vieux-Moulin, met zijne camion een sportkar bijna de dijk heeft ingereden. Hij moet nog een beetje meer drinken, die schelen otter, want aan het stuur van het autootje heeft hij prins Albert gezien met Paola ernaast". Salvatore Cocoy, le gros Lulu en ik keken alle drie naar elkaar en zweerden stilzwijgend dat hetgeen we, die dag, met eigen ogen hadden gezien nooit of te nimmer aan iemand zouden vertellen. Wij wilden later niet voor zatlap versleten worden door de achterbakse komméren van het land.

Maar mijn twee vrienden zijn ondertussen gestorven en mijn uur nadert ook; ik moet dus met iemand dit zwaarwegende historisch geheim delen: Wie de vader van Delphine is weet ik niet, maar zeker is dat Prinses Paola een valse blonde is. Voilà, 't is eruit.

Ook dit nog, het merk van het bier dat Victor leverde ben ik vergeten, op het etiket was een tekening van twee mensen aan een tafel met daarop een fles bier met een etiket waarop twee mensen aan een tafel met daarop een fles bier met een etiket enzovoort. Het heeft

me helpen begrijpen dat oneindig klein bestaat en ik ben Victor nog altijd dankbaar voor deze allegorische inleiding in de kwantumfysica. Maar ik ben vooral Paola Ruffo Di Calabria eeuwig dankbaar voor haar voorbeeldige esthetische inwijding in buitenaardse schoonheid. Dalida zong Bambino in 1957. Albert en Paola zijn getrouwd op 2 juli 1959. Salvatore Cocoy heeft later zijn familienaam veranderd en 'Dolce Paola' gezongen op alle kermissen van het land.

Door die, voor ons, indringende vakantiegebeurtenis was het schooljaar 1959-1960 overbodig geworden. En de vele schooljaren die nog gingen volgen waren alleen maar verveling en tijdverlies. Hadden wij niet meer dan genoeg geleerd tijdens die zomervakantie van het jaar 1959 toen de tijd nog stilstond en magie een alledaags gebeuren was?

Aan de overroepen jaren zestig kwam bijna geen einde. De jeugd werd een afzetmarkt voor mode en mobiletten. Het einde van onze schooltijd was het begin van de seventies maar toen werd 'seks, drugs en rock'n roll' ons vervloekte lot. Nooit meer zouden wij de onschuldige magische zaligheid ervaren van dit transcendentiaal visioen langs de oevers van de Viroin op het einde van de zomer 1959.

Mazée is nu een deelgemeente van Viroinval en ieder gelijkenis met bestaande personen is puur toeval.

MENSENRECHTEN VERDEDIG JE MET VUUR.

In 2018 is de Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens 70 jaar oud. Vormingplus MZW, Amnesty International afdeling Kortrijk en Vrijzinnig Centrum Mozaïek grijpen deze verjaardag aan om na te denken over de erfenis van deze Verklaring en over de staat van de mensenrechten anno 2018.

Wim Weymans en Eva Brems zijn onze vrijspraak-gasten. De keuze van de films bepaalden we niet zelf, we lieten die over aan mensen die actief zijn op het domein van de mensenrechten. Welke film is inspirerend voor hen? Welke film maakt volgens hen een belangrijk statement over mensenrechten? Na de film gaan we dieper in op de thematiek van de film en de mensenrechten in het algemeen. We koppelen ook terug naar de Belgische situatie. Dit alles in aanloop naar onze fakkeltocht 'Mensenrechten verdedig je met vuur' van 8 december.. Alle info daarover krijg je in het komend nummer van Zoeklicht. Kruis de datum alvast aan in je agenda.

VRIJSPRAAK

DINSDAG 23 OKTOBER 2018

WIM WEYMANS: MENSENRECHTEN, JONG EN AL VERSLETEN?

Mensenrechten behoren vandaag wellicht nog tot de weinige grote morele idealen waarin we geloven, die ons hoop bieden en die het goede belichamen. Mensenrechten zijn volgens velen bovendien sinds lang een wezenlijk onderdeel van de westerse cultuur. De geschiedenis van die mensenrechten wordt dan ook meestal voorgesteld als een onvermijdelijke en positieve ontwikkeling, die begint met de Tweede Wereldoorlog, de Franse Revolutie of zelfs in de oudheid en die eindigt met het succes en het prestige dat mensenrechten vandaag genieten.

Maar wat indien mensenrechten veel recenter (en veel toevalliger) zijn ontstaan dan we meestal aannemen?

Rechts- en politiek filosoof Wim Weymans (Leuven International and European Studies, KULeuven) toont dat een nieuwe interpretatie van de geschiedenis van de mensenrechten ook gevolgen heeft voor de manier waarop we vandaag mensenrechten zien en er ons voor kunnen inzetten.

Over de begeleiding: Wim Weymans studeerde filosofie en hedendaagse geschiedenis in Antwerpen en Leuven en politiek denken in Cambridge. Hij is momenteel als wetenschappelijk medewerker verbonden aan de onderzoekseenheid 'Leuven International and European Studies' (LINES) aan de KU Leuven. Voordien doceerde hij rechtsfilosofie in Antwerpen en mensenrechten in New York. Als politiek filosoof verricht hij onder meer onderzoek naar verschillende visies op democratie en mensenrechten.

19u-21u

DINSDAG 20 NOVEMBER 2018

EVA BREMS: ZIJN DE MENSENRECHTEN VOOR IEDEREEN?

(interview Nathalie Van Leuven, directeur Vormingplus MZW)

Ter gelegenheid van de 70e verjaardag van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens gaan we in gesprek met Eva Brems. De Universele Verklaring kwam in 1948 tot stand en werd geschreven door blanke mannen die een nieuwe wereldoorlog wilden voorkomen. Zij bepaalden wat de basisnormen waren om mondiaal vreedzaam en waardig te kunnen leven. Anno 2018 blijken vele volkeren destijds niet vertegenwoordigd te zijn. Hoe staan Afrikanen en Aziaten vandaag tegenover de mensenrechtenverdragen? Welke vragen komen er vanuit de islam?

Sommige Ngo's en groeperingen maken zich ook in België zorgen om de mensenrechten. Is dit terecht?

Is er vooruitgang op het vlak van mensenrechten of is er een dalende bescherming van de rechten van de mens? Er ontstaan steeds meer verdragen. Worden kwetsbare groepen zoals vrouwen en minderheidsgroepen daardoor beter beschermd?

Prijs: € 8,00 [Sociaal tarief - 4.00 | Studententarief - 4.00]

Locatie: VC Mozaïek

Inschrijven: www.vormingplusmzw.be | 056-260600

70 JAAR MENSENRECHTEN IN FILM

VRIJDAG 19 OKTOBER 2018

'WOMAN IN GOLD', DE KEUZE VAN BERT DEMARSIN

We bijten de spits af met 'Woman in Gold', gebaseerd op het waargebeurde verhaal van Maria Altmann (Helen Mirren), die de Holocaust overleefde en gedurende jaren het gevecht aanging met de Oostenrijkse overheid om een iconisch schilderij van Gustav Klimt terug te krijgen. Het beroemde schilderij was haar familie op een wrede manier ontnomen door de nazi's, net

voordat de Tweede Wereldoorlog uitbrak. Samen met haar advocaat E. Randol Schoenberg (Ryan Reynolds), strijdt ze tot in het Amerikaanse Hooggerechtshof toe om het familiestuk naar huis te brengen.

'Woman in Gold' toont naast de geschiedenis van het meesterstuk van Klimt, ook het autoritaire karakter van het nazi-regime. De Tweede Wereldoorlog maakte de staten duidelijk dat een Grondwet alleen niet voldoende bescherming bood. Een nationaal democratisch gekozen regime bleek te kunnen ontaarden in wreed fascisme dat de hele wereld meesleepte in een oorlog en minderheden op een extreem gewelddadige manier uitroeide en vervolgde. Deze film toont het klimaat en de context waarop de Universele Verklaring een antwoord bood. Ook wordt duidelijk dat het recht op eigendom van grote betekenis blijkt voor erfgenamen van de slachtoffers van de concentratiekampen.

Bert Demarsin, hoofddocent aan de KU Leuven en gespecialiseerd in kunst en recht, verzorgt de nabespreking.

Over de begeleiding: Bert Demarsin (hoofddocent Faculteit Rechtsgeleerdheid KU Leuven) leidt het Art, Law & Management Research Programme, een interdisciplinair onderzoeksplatform. Het zwaartepunt van zijn onderzoek spitst zich toe op het vergelijkend kunst- en cultureel erfgoedrecht.

Tijd: 20u15-22u30

Ticketprijs: € 9,00 [ticketverkoop enkel de avond zelf aan de deur]

Locatie: Budascoop, Kapucijnenstraat 10, 8500 Kortrijk

Vanaf 19u45, vóór aanvang van de film ben je vriendelijk uitgenodigd om deel te nemen aan een briefschrijfactie van Amnesty International Kortrijk.

VRIJDAG 09 NOVEMBER 2018

'FAHRENHEIT 451', DE KEUZE VAN PAUL BEKAERT

Advocaat Paul Bekaert kiest voor de film 'Fahrenheit 451', een Brits sciencefiction-dramafilm uit 1966 onder regie van François Truffaut. De aarde, ergens in de toekomst, zucht onder een totalitair regime. Het lezen en in bezit hebben van boeken is verboden en een speciale eenheid, de 'brandweermannen', heeft carte blanche om overal binnen te vallen en boeken te verbranden. Een van de Brandweermannen is

Guy Montag. Hoewel hij ijverig meehelpt aan de boekverbrandingen begint hij meer en meer te twifelen aan de zin van zijn werk. De twijfel wordt groter als hij een praatje maakt met zijn buurvrouw, de jonge onderwijzeres Clarisse.

Paul Bekaert duidt in een nabespreking waarom de film actueel is vanuit zijn engagement als mensenrechtenactivist en -advocaat.

Over de begeleiding: Advocaat Paul Bekaert pleit vooral in zaken van familierecht, strafrecht en burgerlijk recht. Maar naast zijn hoofdbezigheid heeft hij ook naam gemaakt als mensenrechtenadvocaat, met een specialisatie in het Europese aanhoudingsbevel, uitleveringen en politiek asiel. Hij rolde daar kort na de start van zijn carrière in, via zijn engagement bij de Liga voor de Mensenrechten.

Bekaert verdedigde met succes meerdere Basken tegen hun uitlevering aan Spanje, met de zaak Moreno-Garcia als hoogtepunt. De advocaat slaagde er toen in een Spaans echtpaar, dat door Spanje werd beschuldigd van het herbergen van leden van de Baskische afscheidingsbeweging ETA, hier te houden. De zaak zette de diplomatieke relatie met Spanje zwaar onder druk.

Ook de Turks-Koerdische extreemlinkse militante Fehrye Erdal kon hij een uitlevering aan Turkije besparen. Grondrechten beschermen, is zijn invalshoek.

Recent kwam hij in de media als raadsman van de afgezette Catalaanse minister-president Carles Puigdemont.

Overleiestraat 15a
8500 Kortrijk
www.vcmozaiek.be

HET 24STE PLANTJESWEEKEND VOOR KOM OP TEGEN KANKER KOMT IN ZICHT!

DE VOORBEREIDING VAN DE DRIEDAAGSE OP 14, 15
EN 16 SEPTEMBER DRAAIT OP VOLLE TOEREN.

Het Plantjesweekend van Kom op tegen Kanker is onder-
tussen stevig ingeburgerd. Ook de 24ste editie wordt vast
een schot in de roos. Op 14, 15 en 16 september trekken
onze vrijwilligers de stad in om azalea's aan 7 euro te koop
aan te bieden. Aan supermarkten, op gemeenteparken of
deur aan deur, iedereen vindt dichtbij de typische Kom op
tegen Kanker-plantjes.

Ook in 2018 zullen in gans Vlaanderen ruim driehonderd-
duizend azalea's hun weg vinden naar mensen die de strijd
tegen kanker een warm hart toedragen. Marc Michils, al-
gemeen directeur van Kom op tegen Kanker, blikt hoop-
vol vooruit: "Het voorbije Plantjesweekend was succesvol
met ruim 325.420 verkochte azalea's. Dit jaar willen we er
opnieuw een mooi jaar van maken samen met honderden
comités. Zij vormen het kloppend hart van ons Plantjes-
weekend."

Elke verkochte azalea maakt écht een verschil. De op-
brengst van het Plantjesweekend gaat naar verschillende
steun- en zorgprojecten voor kankerpatiënten. Zo worden er
ondermeer speciale activiteiten georganiseerd voor kinderen
en jongeren met kanker. Een deel van de opbrengst gaat
naar palliatieve zorg en lotgenotengroepen.

Doe jij mee?

Je kan je nog altijd aanmelden als vrijwilliger voor het plantjes-
weekend via kotk@vcmozaiek.be of 056 371516.

Heb je weinig tijd tijdens het weekend, maar wil je toch je
steentje bijdragen, dan kan je misschien je familie, burens
en collega's warm maken en een voorverkoop organiseren.
Daarvoor stellen wij Intekenlijsten ter beschikking op onze
website: www.vcmozaiek.be

Met dank aan Yosemin, Wetteren

€7

**Maak samen met mij
een vuist tegen kanker.**

Koop een azaleaplantje op
14, 15 en 16 september 2018.
plantjesweekend.be #plantjesweekend

Trouw partners

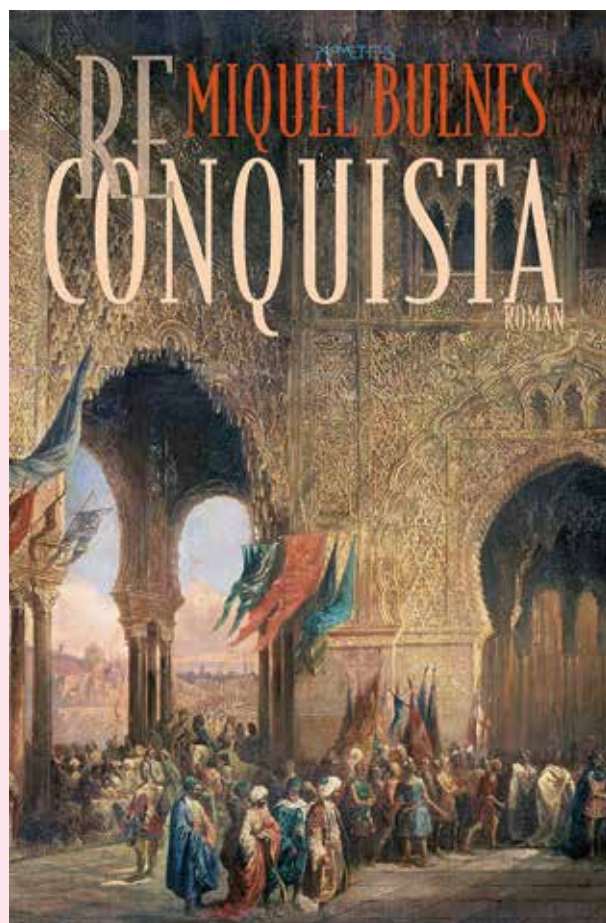

RECONQUISTA

Miquel Bulnes

De wisseling van de elfde en de twaalfde eeuw op het Iberisch schiereiland, wat nu Spanje en Portugal is. De Mozaraabse broeder Pius wordt vanuit Toledo naar een klooster van Cluny gezonden om daar de biecht te horen van een edelvrouw die aan het sterven is. Waarom hij? een onbeduidende monnik. Waarom daar? in het verre Cluny. Terwijl de oude vrouw, bij stukjes en beetjes haar levensverhaal vertelt begint Pius langzaam aan te begrijpen waarom en hoe hij een instrument van de macht geworden is. Hij is een kleine schakel in het grote machtsdenken van de Christentiran en zijn plannen. Dit verhaal vormt in hoofdstukken de rode draad van deze groots opgezette roman, die de geschiedenis vertelt van de strijd tussen Christenen en Moren. Een geschiedenis van meedogenloze leiders en mensen van alle slag en rang die deze jaren van oorlog en uitputting ondergaan. Twee jonge neven, Eloy en Carmelo, zijn ingelijfd in het leger van Alfonso de zesde. Zij zijn op expeditie om beschermingsgelden te innen van de stadsstaat Sevilla. In de strijd die er op volgt worden zij gescheiden. Eloy wordt rechter en krijgt een leidende taak in het veroverde Toledo. Hij wordt een man van aanzien, maar moet zich plooiën naar de wensen van de clerus en van de christelijke koning. Carmelo heeft geluk dat hij onder de hoede wordt genomen door een Islamitische dienaar van Al Mutamid, de koning van Sevilla. We leren de interne keuken kennen van de hoogste bestuurlijke instanties en van het koningshof in Sevilla, waar poëzie en drank de boventoon voeren, samen met de interne strijd tussen de vrouwen in de harems van de verschillende troonpretendenten van de koninklijke familie. Aan het Christelijk hof van Koning Alfonso gaat het er iets minder liederlijk aan toe, maar ook daar wordt een machtsstrijd gevoerd om Sevilla en Valencia te veroveren en poogt de clerus met vorstelijke intriges de macht naar zich toe te trekken. Er wordt bemind en bedrogen, gevochten en gescholden, gedronken en verraden, vermoord en geplunderd, bezet en belegerd. De twee jonge neven proberen te overleven in moeilijke liefdes en machtsevenwichten. Na jaren zullen ze elkaar terug ontmoeten.

700 bladzijden leesplezier.

BULNES Miquel

Uitgeverij Prometheus

ISBN 978 90 446 3555 3

CONFERENCE INTERNATIONAL HUMANISM

A postwar community historically recognized

VUB U-Residence
21 september 2018
9h30 - 17h30

Mandatory registration
Students/deMens.nu staff: free - Others: €25
Lunch and coffee included

renowned speakers

Session 1 9h30 - 13h

Postwar years : critical era of Religious Change	Callum Brown
Dutch Humanism after 1945	Bert Gasenbeek
Blasphemy in the Christian World	David Nash
French existentialism and modern humanism	Else Walravens
Secular Humanism in Belgium	Jeffrey Tyssens
Euthanasia and humanism in Belgium	Niels De Nutte

Session 2 14h - 17h30

Secularism and Theism	Paul Cliteur
Islam and the Secular State	Abdullahi Ahmed An-Na'im
Life Stances and laïcité in Belgium	Caroline Sägesser
Secular Humanism in Belgium today	DeMens.nu
Ecohumanism	Floris van den Berg
Transhumanism and cyborgs	Katleen Gabriels

Info & full programme: <https://www.cavavub.be/activiteit/?event=66> - contact: niels.denutte@cavavub.be